

toebrengen van verwondingen, moest de boete aan de schout of aan de raadslieden betaald worden²⁷⁸). Het was bovendien verboden gewapend aan een vechtpartij deel te nemen. Wie dit toch deed, verbeurde drie pond²⁷⁹), terwijl vuistvechten met een boete van één pond bestraft werd²⁸⁰).

De enige bronnen uit het begin van de vijftiende eeuw, die iets laten zien van de veroordeling van burgers voor dit soort delicten, zijn de stadsrekeningen over 1426/27 en 1429/30. Volgens het stadsrecht van 1340 kwam een derde deel van alle boeten aan de stad, zodat deze inkomsten in de rekeningen verantwoord werden. In vrijwel alle gevallen was er sprake van een gepleegd delict dat 'gedadingt' is voor een bepaald bedrag. Dit hield in, dat de delinquent de zaak meteen afkocht, zodat er geen proces gevoerd hoefde te worden. De schuldige kwam er zodoende met een lagere boete af²⁸¹).

Van de 48 delicten die de rekening over 1426/27 noemt, gaat het in zeventien gevallen om vuistvechten, in zes gevallen om mes-trekken en in vier gevallen om het toebrengen van verwondingen met een mes. Meer dan de helft van de in de rekening genoemde delicten zijn dus zaken van geweldpleging²⁸²). De rekening over 1429/30 noemt 42 delicten, waarvan 28 zaken van geweldpleging en twee gevallen van huisvredebreuk²⁸³).

Zeer ernstige delicten, zoals moord, doodslag of verkrachting, werden door de baljuw berecht²⁸⁴), zodat in de stadsrekeningen over dit soort zaken niets te vinden is. De meeste andere delicten, die daar genoemd worden, zijn overtredingen van economische aard, zoals zwendel met maten en gewichten, en zaken als het werpen van vuilnis op de openbare weg.

De rekening over 1426/27 vermeldt één veroordeling wegens 'quade herberge'²⁸⁵). Hoewel het houden van een dergelijke inrichting 'van poytiers, van wandelbaren wiven of van fayten' verboden was²⁸⁶), was de prostitutie zelf niet verboden. Wel was deze aan een aantal beperkende maatregelen onderworpen, zoals een verbod voor prostituées om zich na het invallen van de duisternis op straat te bevinden. In dezelfde keur werd het verboden om zich op die tijd nog in een 'stove' te bevinden²⁸⁷). Een stove was eigenlijk een openbaar badhuis, maar fungeerde dikwijls als bordeel, hoewel dit eigenlijk verboden was²⁸⁸). Ondanks dit verbod, golden voor stoven en bordelen ongeveer dezelfde bepalingen, waaruit blijkt dat de overheid dit toch als gelijksoortige inrichtingen zag²⁸⁹).

Ook het dobbelen was door de overheid gereglementeerd. Dit